

Vaellusmatkalla helteisessä Andorrassa, Euroopan huipulla

Hienot vuoristomaisemat, helle, hyvät oppaat, onnistunut reissu, hyvä irtiotto arkeen ja mukava porukka kuvaavat vaellusmatkaan Andorrassa 24.6.-2.7.2019 osallistuneiden tunnelmia ja muistoja. Kiitos matkanjärjestäjä Ingsva, Pekka, Matti, Marjut ja vieraanvaraiset ja mukavat paikallisoppaamme Alex ja Xavier!

Andorran ruhtinaskunta pähkinänkuoressa:

- kääpiö- ja sisämaavaltio Espanjan ja Ranskan välissä Pyreneillä, Euroopan kuudenneksi pienin valtio
- poikkeuksellisesti kaksi valtionpäämiestä: ruhtinaskumppanit Ranskan presidentti ja La Seu d'Urgellin piispa
- asukkaita hieman yli 80 000, joista enemmistö katolisia, maan virallinen kieli on katalaani
- keskikorkeus 1 996 metriä on Euroopan korkein, korkein huippu on Coma Pedrosa 2942 m
- tärkeimpiä elinkeinoja ovat turismi ja palvelut, asukkaiden tulot ovat Euroopan keskitason yläpuolella
- ei EU:n jäsenmaa, mutta eurot käytössä vuodesta 2002

Juhannussunnuntai-iltana alkaneelle Vaasan Ladun vaellusmatkalle Andorraan osallistui Vaasan ja lähialueiden lisäksi hyväntuulisia retkeläisiä myös Seinäjoelta, Ikaalisista, Heinolasta, Jyväskylästä ja Helsingistä. Barcelonan lentoasemalta linja-automatka reilun 200 kilometrin päässä ja n. 1800 metrin korkeudessa sijaitsevaan pieneen Soldeun vuoristokylään kesti kolmisen tuntia. Kivipintaista, viimeisteltyä andorralaista rakennustyyliä edustava majapaikkamme Hotel Soldeu Maistre sijaitsi Grandvaliran laskettelukeskuksen alueella, jossa rinteiden pituus on yhteensä yli 210 km. Soldeusta oli helppo suunnata päiväretkille eri puolille minivaltiota.

Jokaiselle jotakin – toiveiden ja voimien mukaan

Koska 32 henkilön vaeltajaporukassa toiveiden kirjo patikkaretkien pituuden ja vaatavuustason mukaan oli laaja, jo ensimmäisen, maan eteläosassa sijaitsevaan Madriu Perafita Clarorin -luonnonpuistoon suuntautuneen retken aikana patikoijat saivat valita kuntonsa mukaan joko lyhyimmän, hieman pidemmän ja kevyemmän tai pisimmän ja vaativimman reitin. Madriu Perafita Clarorin -luonnonpuisto on Andorran ainoa Unescon maailmanperintökohde, jota suojellaan, koska alue on pysynyt harvinaisen muuttumattomana 700 vuoden ajan. Alueella on mäntymetsiä, kalliojyrkänteitä, pengerrettyjä peltoja ja kivipolkuja, kesäasumuksia, joihin paimenet ovat muuttaneet laidunkauden ajaksi, sekä jäänteitä muinaisista rautasulatoista. Kaunista ja rauhallista oli!

Paluumatkalla hotelliin pysähdyimme arkkitehtonisesti upeassa Meritxellin luostarikirkossa katsomassa Meritxellin Neitsyt Marian patsasta, joka on Marian ilmestystä esittävä patsas ja Andorran suojeluspyhimys.

Toisen vaelluspäivän reitille lähdettiin patikoimaan suoraan Soldeun kylästä punaisten alppiruusujen peittämiä vuorenrinteitä pitkin koilliseen kohti Vall d'Inclesia, joka oli toisen maailmansodan aikaan nopein salakuljetusreitti Ranskan ja Espanjan välillä. Sen kautta Espanjan puolella Franca ja Ranskan puolella natsuja pakenevat ihmiset kulkivat maasta toiseen. Vaellusreitti jatkui n. 2350 metrissä sijaitseville Siscaro-järville, jossa pidettiin

lounastauko ja rohkeimmat uivat ennen ryhmän jakaantumista. Nousu läheiselle Port Dretin harjanteelle n. 2568 metriin oli jyrkkä ja Xavier-opas piti yllä reipasta tahtia. Syke nousi, hengästytti ja hiki virtasi – vilvoittavasta tuulesta huolimatta!

Kolmantena patikkaretkipäivänä suuntasimme kohti pohjoista Sortenyn-laaksossa sijaitsevan luonnonpuiston liepeille. Kevyemmän reitin valinneet suunnistivat kulkunsa Alex-oppaan perässä itse luonnonpuistoon nauttimaan maisemista ja ruokatorkuista luonnon helmassa, ja vaativamman reitin valinneet lähtivät nousemaan Xavier-oppaan johdolla kaunista puronvartta pitkin kohti 2529 metrissä sijaitsevaa Rialbia. Sinne saavuttuamme innokkaimmille oli vielä tarjolla lisäporkkana nousta erittäin jyrkkä ja kivinen 130 metrin 'nyppylä'. 15 minuutin reipastahtinen nousu ja lähes 2700 metrin 'huiputus' oli matkanjohtajamme Matin mielestä skoolauksen arvoinen suoritus! Koko reitin nousu oli yli 800 m, mikä on hieno saavutus tavalliselle tallaajalle. Taivaalla liidelleet korppikotkat eivät saaneet meistä saalista.

Neljannen päivän ohjelman kukin sai valita itse. Valtaosa reissulaisista käytti päivän tutustuakseen n. 24 500 asukkaan ja Euroopan korkeimmalla sijaitsevaan pääkaupunkiin Andorra la Vellaan, jonne oli noin 40-50 minuutin bussimatka Soldeun kylästä. Koska pääkaupunki sijaitsee 'vain' 1013 metrissä, helle oli siellä huomattavasti paahtavampi kuin korkeammalla vuorilla, ja jopa 41°C:n mittarilukemia havaittiin. Verovapaista ostoksista haaveilleet saivat pettyä, sillä hintataso on lähes samaa tasoa kuin Suomessa. Kaupungin ihmisvilinä, vilkas liikenne sekä rakentamisen ja katutöiden aiheuttama meteli olivat suuri kontrasti luonnon rauhassa vietettyjen päivien jälkeen.

Viidentenä matkapäivänä suuntasimme tupakkaviljelmien reunustamien pikkuteiden kautta syrjäseudulle Ransolin laaksoon ihailemaan vuoristopurojen, niittykukkien, kivien ja osittain myös lumen peittämiä rinteitä. Laiduntavien lehmien kellot tahdittivat askeliamme ja yritimme välttää liukumiiinoja. Eri pituisilla reiteillä olleet ryhmät kohtasivat lounastauon merkeissä kuuman auringon hellimällä Coms de Janin vuoristomajalla 2220 metrin korkeudessa.

Viimeisenä patikkapäivänä suuntasimme itään 2050 metrissä sijaitsevaan El Pas de la Casaan lähellä Ranskan rajaa. Gondolihissien seassa laskettelurinteillä käyskentelevät lehmät ja hevoset olivat huvittava näky. Oppaamme Alexin mukaan lehmien laiduntaminen laskettelurinteillä hyödyntää sekä karjanomistajia että rinneyhtiöitä: lehmillä riittää syötävää laskettelurinteillä ja lehmänlanta on tehokas lannoite ruoholle, joka puolestaan talvella pitää lumen kiviä ja hiekkaa paremmin paikoillaan, ja siten parantaa rinteiden kestävyyttä ja vähentää vaarallisten lumivyöryjen riskiä. Reittien varrella oli luvassa andorralaisittain sanottuna lukuisia järviä – mutta jotka suomalaisen mittapuun mukaan luokittelimme lähinnä lammiksi, tai jopa 'lätäköiksi'. Rinteitä yhä ylemmäs noustessamme näimme murmeleita, ja kauniita kukkasia ihaillessamme Pirjo löysi jopa luonnonvaraisen orkidean. Vaativamman reitin valinneiden lounas- ja uimapaikka sijaitsi noin 2500 metrissä. Lisähaastetta kaivanneet lähtivät kapuamaan vielä jyrkkää rinnettä ylöspäin huipulle, jonka Alex-opas sanoi meidän saavuttavan 40 minuutissa. Siksak-reittiä alhaaltapäin katsottuna se tuntui epärealistiselta aikatavoitteelta, mutta toteutui! Collada de Pessons ja yli 2800 metrin 'huiputus' kannatti: sieltä näkyi suunnilleen koko Andorra. Päiväreitin nousu oli noin 700 m, mutta kokonaisuus ylös-alas mutkittelevine polkuineen oli 1200 m, ja matkaa kertyi reilu 12 km. Alaspäin tultaessa rohkeimmat laskettelivat pätkän lumista rinnettä. Palautusjuoma virkisti hikisiä mutta tyytyväisiä patikoijia Grau Roigin hienon ravintolan terassilla kun olimme taivaltaneet takaisin alas laaksoon nopeassa tahdissa haastavaa polkua pitkin.

Kahdeksannen matkapäivän aamuna palasimme vilkkaaseen Barcelonaan, jossa ohjelma oli vapaa. Suosituimpia tutustumiskohteita olivat jo yli sata vuotta rakenteilla ollut Antoni Gaudín suunnittelema Sagrada Família -kirkko, La Rambla, vanha kaupunki ja kauppahalli.

Kiitokset ja kehut

Onnistuneen matkan päätösillallinen vietettiin viimeisen patikkaretken jälkeen Soldeussa erittäin vieraanvaraisen oppaamme Alexin L'era-nimisessä tunnelmallisessa ravintolassa, joka on aiemmin toiminut karjasuojana. Katalonialaisten ja muiden herkkujen lomassa oli aika kiittää heitä, joille kiitokset kuuluvat eli Mattia ja apuoppaana toiminutta vaimoan Marjutia, mukavia ja asiantuntevia paikallisoppaitamme Alexia ja Xavieria, sekä tietenkin Vaasan Ladun puheenjohtajaa Pekkaa, jota ilman reissuja ei järjestettäisi, kuten Arvo osuvasti muistutti.

Matkanjohtaja Matti summaa reissun sanoen: "Matka meni hyvin, kukaan ei telonut itseään, ja kun retkeläiset ovat tyytyväisiä matkaan, minäkin olen tyytyväinen. Vaasan Ladun porukka on niisanotusti sisäsiisti porukka, jonka kanssa mielelläni tarvon samoja polkuja jatkossakin!"

Patikointi kauniissa luonnossa ja mukavassa seurassa on hyvää kuntoilua ja tehokas stressilääke. Omat ja maailman murheet unohtuvat, kun on keskityttävä siihen, mihin seuraavaksi astuu kivisellä polulla. Ensi kesän patikkareissukohde on jo mietinnässä. Seuraa Vaasan Ladun [www-sivuja](#), Facebook-päivityksiä ja ryhmäkirjeitä. Ehkä olet mukana seuraavalla matkalla?

Vaellusmatkalla Andorrassa olleet lähtötunnelmissa hotellimme edustalla Soldeussa 1.7.2019.